نواقض الإسلام

للشيخ الإسلام محمد بن عبد الوهاب

رحمه الله تعالى

شرح

معالي الشيخ الدكتور

صالح بن فوزان عبد الله الفوزان

حفظ الله تعالى

Sələfiliyə Dəvət

Dərslər və risalələr

İslamı pozan amillər

Şeyxul-islam Muhəmməd ibn Abdul Vahhab

Şərh və izahlar

Şeyx Saleh ibn Fauzan Abdullah Fauzan

Xafizahu llah

Cəm edib tərcümə edən
Allahın fəqir qulu
Rəşad Əbu Muhamməd Əl-Misriy

الحمد لله رب العالمين، و صلى الله عليه و سلم و بارك على نبينا محمد و على آله و صحبه أجمعين:

أما بعد:

Muqaddimə.

Qırılma – qopma, ləğv edilmə, sökmə, dağılma, qüvvədən düşmək, səhih olmayan kimi mənalar var. Bu ayədəki kimi

وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِن بَعْدِ قُوَّةٍ

Möhkəm əyirdiyi ipliyi sonradan qıran qadın kimi olmayın

(Nəxlə, 92)

İslam – Allaha tövhiddə tabe olmaqdır, təkallahlıqa təslim olmaqdır, şirkdən onun əhlindən çəkinməkdir. Budur islam.
Allaha təslim oldun - yəni Allaha tövhidə təslim oldun, və ona ixlasla ibadət etdin, tək Allaha, şəriksiz. Və kim Allaha təslim olmayıbsa – o təkəbbürlüdür, kimisə Allaha təslim olub və Allahdan başqa hansısa batil iləhlərə, tanrılara təslim olub, o – müşrikdir. Kimisə Tək Allaha təslim olub, o – muvahhiddir, birdə beləsinə demək olar – bu Allaha tövhiddə təslim olub.

Tövhid – Uca və Cəlal Allahı ibadət növlərində təkləməkdir, ibadəti yalnız haqq olan məbuda sərf etməkdir. Müxtəlif məbudlar etməmək, tanrı birdir, iləh birdir, və o Allahdır – Subhanə və Təalə.

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَـٰهًا وَاحِدًا ۖ لَّا إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

Halbuki onlar ancaq bir olan Allaha ibadət etmək əmr olunmuşdu. Ondan başqa heç bir tanrı yoxdur. Allah pak və müqəddəsdir. Ona şərik qoşulanlarldan pakdır!

(Tövbə, 31)

Birdə belə dedi

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّـهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ ۚ وَذَٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ

Halbuki onlara əmr edilmişdir ki, Allaha – dini yalnız Ona məxsus edərək, həniflər olaraq ibadət etsinlər, namaz qılıb zəkat versinlər. Doğru-düzgün din budur!

(Beyyinə, 5)

İslam dini budur, doğru-düzgün din budur

إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّـهِ ۚ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

Hökm yalnız Allahındır. O sizə yalnız Onun Özünə ibadət etmənizi buyurmuşdur. Doğru din budur, lakin insanların çoxu bunu bilməz!

(Yusuf, 40)

Budur islam.

Allaha tövhiddə təslim oldun – yəni Onun əmrlərinə tövhiddə tabe oldun, və bütün qadağalardan çekindin. Təslim olmaq əmrləri yerinə yetirmək deməkdir və qadağaları tərk etmək deməkdir, və yalnız etiqad kifayət etmir əməlsiz, əməllərdə olmalıdır.

Allaha şərik qoşmağı və şirk əhlini tərk etmək, o demək deyil ki insana kifayət edir Tək Allaha ibadət etmək, o şirk əhlindəndə uzaq olmalıdır. Şirkin batilliyində və müşriklərin küfründə yəqinli olmalıdır. Onlara nifrət etməlidir və Allah rizası üçün onlarla düşmənçilik etməlidir, Allahın düşmənlərini müsəlman sevməməlidir, Allahın dostlarını sevməlidir. Və Allah nəyi nifrət edir, səndə onu nifrət etməlisən, Allah kimə nifrət edir, səndə ona nifrət etməlsən. Budur şirk əhlindəndən uzaq olmağın mənası.

Necə ki İbrahim (عليه السلام) müşriklərdən üz döndərdi

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ
إِنَّا بُرَآءُ مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ

İbrahim və onunla birlikdə olanlar sizin üçün gözəl örnəkdir. O zaman onlar öz qövmünə belə demişdilər: "Şübhəsiz ki, bizim sizinlə və sizin Allahdan başqa ibadət etdiklərinizlə heç bir əlaqəmiz yoxdur. Biz sizə küfr edirik. Siz bir olan Allaha iman gətirməyincə bizimlə sizin aranızda həmişə ədavət və nifrət olacaqdır!"

(Mumtahana, 4)

Üz döndərdi onlardan və onların ibadət etdiklərindən.

Birdə bu ayədə

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ
عَلَى الْإِيمَانِ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

Ey iman gətirənlər! Əgər atalarınız və qardaşlarınız küfrü imandan üstün tuturlarsa, onları özünüzə dost bilməyin. Sizdən onları dost tutanlar özlərinə zülm etmiş olarlar

(Tövbə, 23)

Və bu ayədə

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

Ey iman gətirənlər! Nə mənim düşmənimi, nə də özünüzün düşmənini dost tutmayın!

(Mumtahana, 1)

Budur tövhid və onun əhli, hansını ki Uca və Cəlal Allah bizə əmr edib, və tövhidi həyata keçirənlər tövhid əhlinə yaxınlaşmalı və şirk əhlindən uzaqlaşmalıdır. Çünki onlar tövhiddə ibadət etmirlər, onu pozurlar, onu batil edirlər.

Islama ziddiyat təşkil edən sözlər və əməllər onu pozur, din zəncir kimi qırılır və onu puça endirir. İnsan islamı qəbul edir, sonra belə bir söz işlədir, yaxud əməl edir, və islamdan çıxır. Bilir bunu bilmir, bu başqa bir məsələdir. Ona görə də müsəlman bilməlidir, dinə ziddiyatı nə təşkil edir.

İbrahim (عليه السلام) özünə görə qorxurdu. Qorxurdu ki, şirk etmiş olar, və o bütləri sındırdı öz qövmində. Ona görədə çoxsaylı təhqirlərə və əzablara məruz qaldı Allahın dinini qoruyurdu.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَٰذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعْبُدَ الْأَصْنَامَ (٣٥) رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ

Xatırla ki, bir zaman İbrahim belə demişdi: "Ey Rəbbim! Bu diyarı əmin-amanlıq yurdu et. Məni və oğullarımı bütlərə tapınmaqdan uzaq elə! Ey Rəbbim! Onlar həqiqətən, çox insanı azdırıblar

(İbrahim, 35-36)

Görəndə ki çox sayda insan Allaha ibadətdə şərik qoşur, qorxdu özünə görə. Şərik qoşan bəşəriyyət övladıdır, muvahhiddə bəşər övladıdır. Və insan öz nəfsini təhlükəsizlikdə hiss etməməlidir. İnsan öz dininə görə hər zaman ehtiyatlı və həyacanlı olmalıdır, öz dinininə görə daha çox qorxmalıdır, neyinki mal dövlətinə və nəfsinə görə.

Və bu mövzuya gədim və muasir alimlər qayğı və diqqət göstərirdi həmişə, çox faydalı kitab və Fiqh kitablarında ayrıca fəsillər yaradıblar – mürtəddin hökmü. Və bu kitab və fəsillərdə islamı pozan amillərdən bəhs ediblər. Bir çox islamı pozan amilləri bəyən ediblər. Hər bir növün hökmünü izzah ediblər

İslam dini beş əsas zəruruyət öhdəliklərlə gəlib və onlar müdafiə olunmalıdır

1. Din

Dindən çıxan mürtədlərə hökm tətbiq olunmalıdır və onlar qətlə yetirilməlidir. Peyğəmbər (صلى الله عليه و سلم) belə deyib

من بدل دينه فاقتلوه

Öz dinini deyişəni qətlə yetirin

(Buxari 3017, Nəsai, At-Tirmizi, imam Əhməd Abdullah ibn Abbas)

Birdə bu hədisdə

عن عبد الله بن مسعود رضي الله عنه قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: (لا يحل دم امرىء مسلم إلا بإحدى ثلاث الثيب الزاني والنفس بالنفس والتارك لدينه المفارق للجماعة

Üç hallar istisna olmaqla müsəlmanın qanını tökmək icazə verilmir: nəfs nəfsə, zinakarın və dinini tərk edən, cəmaatdan airılan

(Buxari, Muslim, Əbu Daud, At-Tirmizi, Nəsai, ibn Məcca Abdullah ibn Masud)

2. İnsanın həyatı

Bu səbəbdəndə Allah intiqam şəriət edib islamda.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى ۖ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنثَىٰ بِالْأُنثَىٰ ۚ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ

فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۗ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

Ey iman gətirənlər! Qəsdən öldürülən şəxsdən sizin üçün qisas almaq hökmü qərara alındı. Azad şəxsi azad şəxsin, qulu qulun, qadını qadının əvəzində. Öldürülən şəxsin qardaşı tərəfindən bağışlanmış qatil ilə yaxşı rəftar edilməlidir. Bu Rəbbiniz tərəfindən sizin üçün bir yüngüllük və mərhəmətdir. Bundan sonra ədavətlik edən kimsəni şıddətli əzab gözləyir!

(Bəqarə, 178)

Bu möminlərin həyatlarının qorunması əmridir. Bu səbəbdəndə intiqam şəriət olunub islamda, möminin həyatı ona təcavüz edənlərdən bu hökmlə qorunur. Və hir şəxs əgər bilsə ki, onun qətli nəticəində, intiqam alınacaq ondan, o öz cinəyətindən çekinər. Və öz həyatını və başqasının həyatını qoruyar. Və çalışar ki müsəlmanın həyatını qorusun.

3. Ağıl

Allah insanı Yaradıb və başqa məxluqlardan fərqli olaraq, ona ağıl verib. Ona görə verib ki, insan özü ayıra bilsin harada xeyr var, harada - zərər, harada – yaxşılıq var, harda – pislik, imanla küfrü ayıra bilsin.

Uca Allah Quranda belə deyir

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا

Biz, Adəm övladını şərəfli və hörmətli elədik, onları suda və quruda mindirib sahib etdik, özlərinə təmiz ruzi verdik və onları yaratdığımız məxluqatın çoxundan xeyli üstün etdik

(İsra, 70)

Allah insanı başqa yaradılmış məxluqdan fərqli olaraq, onu şərəfli və hörmətli onu ağıllı məxluq kimi yaradıb. Və insan öz ağlına təcavüz edəndə, cür bə cür uyuşdurucu maddələr qəbul edəndə, Allah belə insana cəza təyyin edib, qamçı ilə şallağlamağ cəzası ki, ağılla oynamasın insan.

4. Malın qorunması

Əmlak, mal-dövlət - həyatin siniridir. İnsanda əmlak, onun xeyir və mənfəət üçün mülkiyyəti olmalıdır.

Allah deyir Quranda

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا

Allahın sizə dolanmaq üçün bəxş etdiyi malları səfehlərə verməyin. Onları həmin maldan yedirdib geyindirin və özlərinə xoş sözlər deyin.

(Nisə, 5)

Və kim insanın malına təcavüz edir, oğurluq edərək, onun əli kesiləməlidir, ki insanlar bilsin, onların malı əminamanlıqdadır. Necə ki Uca Allah bu ayədə deyib:

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّـهِ ۗ وَاللَّـهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

Oğru kişi ilə oğru qadının gördükləri işin əvəzi kimi Allahdan cəza olaraq əllərini kəsin. Allah yenilməz qüvvət sahibi, hikmət sahibidir!

(Məidə, 38)

Və onun bir əlini kesib, əksər insanların malını qoruyacaqsan. Bu səbəddən o ölkələrdə ki bu əhkamlar tətbiq olunub, əminamanlıq və təhlükəsizlik mövcüddur, insanların həyatı, onların malları qorunur. Lakin başqa ölkələrdə, anarxiya və qarışıqlıq, qorxu və qəddarlıq baş alıb gedir.

5. Nəsilin və Şərəf və ləyaqətin qorunması.

Bundanda zinaya qadağa irəli gəlir və zinakara cəza tətbiq olunması, yüz dəfə qamçı ilə şallağlamağ evli olmayıbsa, və daşqalağ olunması ölənə gədər – evli olubsa. Bu cəza nəsili qorumaq məgsədilə tətbiq olumalıdır. Nəsil qorunmalıdır. Bu şəriət hökmləri tətbiq olunmayanda insanların nəsilləri qarışır, uşaq bilmir atası kimdir, çünki onun anası bir çox kişilərlə əlaqədə olub. Nəsil itir, hansını iki Allah insanları biri birindən ayırd etmək üçün müxtəlif nəsillərdən edib. İnsan bilmir kimdir onun atası, bu səbəbdən ona varislik hökmləri tətbiq etmək olmur. Bu nəsilin qorunmasına yönələn Allahın müdrük hökmüdür.

Şərəf və ləyaqətin qorunmasısə o zaman həyata keçirilir ki, böhtançı və yalan şəhadət edən, insanları naxaq yerə şərrliyən, onları çirkin hərəkətlərdə ittiham edən şəxs cəzalandırılır. Məsələn deyir: fülən zinkardır, fülən oğrudur. Ondan dörd şahid getirməsini tələb etmək

lazımdır. Əks təqdirdə isə onu **şallağlamağ** ədalətliyin hökm sürməsi üçün, necə ki Uca Allah bu ayədə deyib

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

İsmətli qadınla zina ittihamı edib, sonra dediklərini təsdiqləyəcək dörd şahid gətirə bilməyən şəxslərə səksəndəfə şallağ vurun və onların şəhadətini heç vaxt qəbul etməyin. Onlar sözsüz ki, Allahın itaətindən çıxmış əsl fasiqlərdir.

(Nur, 4-5)

Bu dində olan beş əsas zəruruyət öhdəlikləlidir, hansıları ki Allah qorumaq əmr edib. Və onlara əməl etməyənə cəza təyin edib. Ən birinci sə - dinin qorunmasıdır. Dinin qorunması onu qıran amillərdən uzaq olması deməkdir. Bu o amillərdir ki, bunları edən insan mürtədd olur, və şəriət mürtəddi qətlə yetirməyi əmr edib.

Mürtədd sözü RİDDA kökündən əmələ gəlib. Mənası – dönmək, qayıtmaq. Mürtədd – dinindən dönəndir, Bu dindən dönmək sözlə olur, etiqadla olur, əməlilə olur, və şəkklə də olur. Bunlar dindən dönməyin əsasların təşkil edir. Bunlardan bir çox başqa növlər əmələ gəlir. Və belə hökmləri insanlara bəyən edəndə bəzi cahillər, yaxud zəlalət əhli, deyirlər ki, bunlar insanları təkfir edir. Belələri öz şəxsi məqsədlərin güdür.

Müsəlmanın dörd əsas küfr amilləri ola bilər. Bunlara nəzə yetirək.

Sözlə küfr, o zaman olur ki, müsəlman küfr və şirk sözləri tələffüz edir, və fərq etməz bunu ciddi deyir yaxud, zarafat edərək. Və insan küfr və şirk sözləri dedikdə, ona riddə hökmü verilir. Bir hal istisna olmaqla. Və oda məcburiyət qarşısında (ikrah) deyilən küfr və şirk sözləridir.

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُو

Allaha and içirlər ki, deməyiblər. Lakin onlar küfr sözünü demiş, islamı qəbul etdikdən sonra küfr etmişlər, müvəffəq ola bilmədikləri bir işə girişmişdilər

(Tövbə, 74)

Bunlar deyirdilər ki, peyğəmbərin (صلى الله عليه و سلم) səhabələri yalançıdılar və qorxaqdılar. Və onlar islamdan sonra yalnız bir səbəbdən küfr etdilər, - sözlərilə, dedilər ki səhabələr kimi qorxaq və yalançı başqa insan görməyibər. Və biləndən sonra ki, Allah Rəsuluna (صلى الله عليه و سلم) ayəni vəhy edib, getdilər yanına və üzr istədilər. Və peyğəmbər (صلى الله عليه و سلم) heç onlara tərəf baxmadan bu ayəni oxudu.

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ

Onlardan soruşsan: "Biz ancaq söhbət edib zarafatlaşırdıq (əylənirdik)",- deyə cavab verərlər. De: "Allaha, Onun ayələrinə və Peyğəmbərinə istehzamı edirsiniz?!

(Tövbə, 65-66)

Bu ayə ona dəlalət edirki, kim küfr sözləri məcburiyət olmadan (öz ixtiyarılə) deyir, deməli küfr edir, hətta desə ki, mən zarafat edib, əylənirəm. Və bu muasir murcilərə rəddiyidir, hansılar ki deyir, küfr sözünü deyən küfr etmir, qəlbində küfrü etiqad edənə gədər.

Birdə kim Allahdan başqasına dua edir, kömək diləyir, meyitlərdən nə isə tələb edir: deyir mənə kömək et, ruzi ver, övlad uşaq ver, cinn və şeytanlarıköməyə çağırır. Beləsi küfr edir. Küfr sözləri deyən küfr edir, bir hal istisna olmaqla, o da məcburiyyətdir. O barədə bizə Allah xəbər verib

مَن كَفَرَ بِاللَّهِ مِن بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

Qəlbi imanla sabit olduğu halda məcbur edilən şəxs istisna olmaqla, hər kəs iman gətirdikdən sonra küfr etsə. Lakin qəlbən küfrə razı olanlara qəlbində könüllü surətdə küfrə yer verənlərə Allahın qəzəbi tutar və onlar şiddətli bir əzaba düçar olarlar!

(Nəhlə, 106)

Bu məcburiyyətdir. İnsan küfr sözləri deyir məcbur olaraq, qorxaraq ki, onu öldürərlər, əzab verərlər, nə istəsələr deyir ki, onlatın əzabından qurtulsun. Gəlbi isə imanla dolğundur. Allah bu halda icazə verib küfr sözlərilə tələffüz etməyi.

Qəlbi imanla sabit olduğu halda məcbur edilən şəxs istisna olmaqla

(Nəhlə, 106)

Ammar ibn Yasir (رضي الله عنه) haqda nazil olunub bu ayə. Onu müşriklər incidirdilər, əzab verirdilər. Məcbur edirdilər ki, rəsul Allahı (صلى الله عليه و

سلم) söysün. Və o söydü ki, onlardan qurtulsun. Onda nifrət hissi yoxidi peyğəmbərə (صلى الله عليه و سلم) qarşı, dinə qarşı, qəlbi imanla dolğun idi.

Etiqadda olan küfr. O zaman baş verir ki, insan qəlbində islama zidd olanı etiqad edir. Məsələn, etiqad edir ki, namaz qılmaq vacib deyil, bu sadəcə fiziki hərəkətlərdir. Belə munafiqlər deyirdi, onlar zahirdə əməl göstərirdilər, qəlbində isə inanmırdılar. İki şəhadəti tələffüz edib, qəlbində kafir idilər. Onlar haqda Allah belə deyib

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ (1) اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ

Münafiqlər sənin yanına gəldikləri zaman: "Biz sənin, doğrudan da, Allahın Rəsul olduğuna şəhadət veririk! – deyirlər. Allah sənin Onun həqiqi Rəsul olduğunu bilir. Allah həm də münafiqlərin xalis yalançı olduqlarına şəhadət verir. Onlar yalan andlarını özlərində sipər edib Allah yolundan döndərirlər.

(Munafiqun, 1-2)

Yəni olnlar islamlarını sipər ediblər.

Birdə onlar haqda Allah deyib

يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ

Onlar ürəklərində olmayanı dilləri ilə deyirlər.

(Fəth, 11)

Qəlbdə küfr edirsə, kafir olur insan. Hətta küfr sözləri deməyibsə. Hətta yaxşı işlər görüb, namaz qılıb, sədəqə verib, cihad edib, şəhadət edib – Lə İləhə lləh, Muhammadun Rəsululah. Bu – munafiqlərin dinidir. Hansılar ki

Əlbəttə, münafiqlərin yeri Cəhənnəmin ən aşağı təbəqəsindədir. Sən heç vaxt onlara yardım edən tapmazsan!

(Nisə, 145)

Onlar namaz qılır, orudc tutur, cihad edir, qəlblərində - kafirdilər. Bu səbəbdən də onlar Cəhənnəmin aşağı təbəqəsindədilər. Çünki onlar qəlblərində dillərilə deyilənə və edilən əməllərə küfr edirlər.

Əməldə küfr. Məsələn. Allahdan başqasına qurban kesmək. Kimsə Allhadan başqasına qurban kesir, mürtədd olur, islamdan çıxır. Çünki qurban kesmək ibadətdir, və ibadətdin hər bir növü Allaha sərf olunmalıdır.

Allah deyir Quranda

قُلْ إِنَّ صَلاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِيلِلَّـهِ رَبِّ الْعَالَمِي

De: "Mənim namazım da, qurbanım da, həyatım və ölümüm də aləmlərin Rəbbi Allah üçündür!

(Ənam, 162)

Və insan qəbrə qurban kesirsə, pirlərə, salehlərin, övliyaların adlarılə kesirsə, hətta bir söz belə deməsə - mürtədd olur. Qəbrə səcdə etmək, onlara namaz qılmaq, meyitə oruc tutmaq, bunlar hamısı islama zidd olan əməllədrir, və bu əməli ədən islmdan çıxır.

Şəkk ilə küfr. Bu o zaman baş verir ki insan qəlbində şəkk edir, və onun imanında yəqinlik yoxdur ki, bizə həqiqətəndə peyğəmbər göndərilib (صلى الله عليه و سلم). Deyir: mən bilmirəm, Giyamət günü olacaq ya yox, həşr, Cənnət, Cəhənnəm. Bu insan küfr edir. Hətta namaz qılıb, oruc tutsa belə. Çünki onun imanında yəqinlilk yoxdur. Onda şəkk var. Deyir: ola bilər düzdür, ola bilər düz deyil. Və bunula da mürtədd olur. Amma biz onun zahirinə hökm veririk. Onun qəlbindəkini Allahdan başqa heç kes bilmir.

Bunlar riddənin əsaslarıdır.

1. Şirk və küfr sözləri, məcburiyət qarşısında deyilməyən
2. Küfr və şirk etiqadı
3. Şirk və küfr əməllər
4. Qəlbdə olan şəkk

Bunları hər bir müsəlman bilməlidir. Əlaxsusda elm tələb edən. Və zamanımız fitnə zamanı olduğuna görə, pis dəvətçilərin coxluq təşkil etdiyinə görə hər bir musəlman bunları bilməlidir ki, dinindən çıxmasın.

Və bu islamı qıran amillərə munasibətdə günümüzdə müsəlmanlar üç kateqoriyaya bölünüblər.

Birinci kateqoriya. Təkfirdə həddlərini aşanlardır. Onlar müsəlmanları heç bir rivayətsiz, fəhmsiz, dəlilsiz, susbutsuz təkfir edib, dindən çıxarırlar. Bu xəvariclərin mənhəcidir. Onlar peyğəmbər (صلى الله عليه و سلم) vaxtından, rəşidi xəlifələrin zamanından, və muasir zamandada mövcuddular. Onlar müsəlmanları haqqsız təkfir edib, onların qanlarını halal edir. Onların üç əsas principləri var

1. Müsəlmanı böyük qünahlara görə təkfir edirlər.
2. Onlar müsəlman hakimlərə qarşı çıxırlar və onların tabeçiliyndən çıxırlar
3. Müsəlmanın qanın halal edirlər

Və bu ona görə baş verir ki, onlar zahirdə şirkə və küfrə dəlalət edən mətnələri götürüb, onların əsasında hökm verirlər. Və başqa mətnlərlə onları tutuşdurmurlar və cəm etmirlər, hansılar ki, həmin bu zahirdə küfrə və şirkə edəni təfsir edir və izzah edir.

Əhli Sünnə və Cəmaa Əqidəsinə görə küfr iki növ olur

1. Böyük küfr
2. Kiçik küfr

Şirkdə iki növ olur

1. Böyük şirk
2. Kiçik şirk

Böyük şirk islama ziddiyat təşkil edir və insanı dindən çıxardır.
Kiçik şirk və kiçik küfr insanı dindən çıxartmır, lakin onun imanına və islamına təsir edir.

Onlar isə - yəni xəvariclər – bu iki anlayışlar arasında fərq qoymur. Onlarda böyük küfr və kiçik küfr yoxdur. Onlarda hamısı birdir – dindən çıxarır. Çünki onlar dinin bir tərəfini götürüblər, mətnlərin bir hissəsini götürüblər, başqalarını isə tərk ediblər. Bu onların dini qusurlu fəhmlə başa düşmək nəticəsində əmələ gəlib. Onlarda elm tələb etmək – sadəcə

qıraətdir, mətnlərin qıraəti. Mənaları anlamadan inasanlar üzərində tətbiq edirlər. Bunlar xəvaricdir, və bir çox cavanlar bunların ardınca gedir.

İkinci kateqoriya. Murciyadır. Deyir, iman insanın qəlbindədir, iman anlayışına əməllər daxil deyil. Bəzəilər isə deyir, iman anlayışına hətta sözlərdə daxil deyil, çünki iman qəlbdə olur yalnız. İnsan əməllər edir, etmir, olmaz onu təkfir etmək, deyirlər, əməllər imana təsir etmir. Bu – onların əqidəsi və prinsipidir. Onlar vəd mətnələrini götürüblər, harada ki Allah Subhanə və Təalə bağışlama və mərhəmət vəd edib möminlərə. Və təhdid mətnlərilə cəmləşdirmiyiblər, harada ki Allah şirkdən və küfrdən çekindirir, günahlardan, və bunları edənlər təhdid edir və əzablara məruz olmaqlarını vəd edir.

Birincilər – xəvariclər, yalnız təhdid mətnələrini götürüblər, vəd mədnlərini isə tərk ediblər – bağışlama, mərhəmət mətnələri. Və insanları haqqsız təkfirlə qorxuzurlar. Aydındır, ki bu iki yol sapıqlıqdır

Üçünücü ketegoriua isə. **Əhli Sünnə vəl Cəmaa.** Və onlar ortadadır bu iki sapıq firqələrin arasında (xəvaric və murciya). Bütün mətnləri cəm edirlər, və deyirlər Quranda və Sünnədə küfr iki növ olur – böyük küfr və kiçik küfr, böyük şirk və kiçik şirk. Və şirkdən başqa olan günahlara görə təkfir etmək olmaz. Böyük şirk bə böyük küfr insanı dindən çıxardır. Kişik şirk və kiçik küfr insanı dindən çıxatrmır, xəvariclərin əqidəsindən fərqli olaraq, və imana təsir edir murciyanın əqidəsindən fərqli olaraq. Bu iki firqə, bir birinə ziddiyat təşkil edən yoldadırlar. Əhli Sünnə - Əlhəmdulillah, ortadır. Vəd və təhdid mətnləri cəm ediblər.

Kim Allaha yalnız qorxu hissilə ibadət edir, o – xaricidir. Kim Allaha yalnız ümüd bəsləyərək ibadət edir, o – murciyadir. Kim Allaha yalnız məhəbbətlə ibadət edir, o – sufidir.

Kimisə Allaha qorxi hissilə, Ona ümüd bsələyərək, Allahı sevərək ibadət edir, o – sünnü-muvahhiddir.

Bu amilləri bilmək müsəlmana vacibdir. Ona görə vacibdir ki, nə xəvariclərdən nə də ki murciələrdən olmasın, Əhli Sünnə vəl Cəmaa ilə bir yerdə olsun. Onlar barədə Allah belə deyib Quranda

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُّحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ ۖ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ۗ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ ۗ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا ۗ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

Sənə Kitabı nazil edən Odur. Onun bir hissəsi möhkəm (mənası aydın, hökmü bəlli), digər qismi isə mütəşabih (çətin anlaşılan, dəqiq mənası bilinməyən, məğzi bəlli olmayan) ayələrdir. Ürəklərində əyrilik olanlar fitnə-fəsad salmaq və istədikləri kimi məna vermək məqsədilə mütəşabih ayələrə uyarlar. Halbuki onların yozumunu Allahdan başqa heç kəs bilməz. Elmdə qüvvətli olanlar isə: "Biz onlara iman gətirdik, onların hamısı Rəbbimizin dərgahındandır", - deyərlər. Bunları ancaq ağıllı adamlar dərk edərlər.

(Əli İmran, 7)

Ürəklərində əyrilik olanlar – bunlar xəvaric və murciyalartdır. Hər iki firqə mutaşəbih ayələri götürüb və onları aydın, mühkəm ayələrə

qaytarmırlar. Quranda aylər biri birini tamamlayır, təfsir edir, həmçinin sünnədə Quranın ayələrini təfsir edir. Ona görədə

Elmdə qüvvətli olanlar isə: "Biz onlara iman gətirdik, onların hamısı Rəbbimizin dərgahındandır", - deyərlər.

Və haqqa yönəldirlər.

Bu höklmlər hamısı Aləmlərin Rəbbindədndir. Allahın sözləri heç bir zaman Onun Rəsulun sözlərilə (صلى الله عليه و سلم) ziddiyət təşkil etmir. Onları cəm etmək, və biri birilə məhdudlaşdırmaq lazımdır. Bunu **Elmdə qüvvətli olanlar edir**

Zəlalətdə olanlar isə bir tərəfi götürürlər. Və yollarını azırlar.

Bizim müsəlmanlara qarşı olan narahatlığımız iki tərəfdən başa düşülməlidir.

1. Cahillik, bu məsələlərin bilməməzliyi və təlimatın olmaması. Bu səbəbdən çoxların həqiqəti yalandan ayıra bilmir.
2. Allahın adından elmsiz danışanlar. Bu gün çoxları dindən danışır. Əqidə məsələlərindən, fikxi məsələlərdən, fətvalar verir, insanları öz bilməməzdiklərilə zəlalətə düçar edirlər. Əuzu Billəh

Hər bir müsəlman haqq yolu getməlidir. Və bu yalnız təlimlə və Allahın ayələri haqda fikirləşmək yolu ilə mümükndür. Və kifayət etmir mətnləri, Quranı əzbər bilmək. Yaxud da tərcsümə etmək. Çoxları zənn edir ki, Buxari Muslim təcüsmə olunub, və ona alim kimi qəbul edirlər. Lakin oradaki hədisləri, ayələrin təfsirini havadan təfsir edir, ağlından təfsir edir,

buna fikir vermirlər. Beləliklə böyük bir bəlayə səbəb olurlar, inasnaları düz yola yönəltmirlər.

Hamıda mətnlər var. Çoxları hətta onları hifz edib. Gecə gündüz namaz qılırlaq, oruc tuturlar, lakin zərrə gədər fəhmləri yoxdur. Bu səbədəndə onlar bu haldadırlar. Fəhm günümzdə böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bir çox elm tələbələri elə billirlər ki, alimlərdən yaxşı başa düşürlər. Ля хауля уа ля гуввата Илля биллях.

Субхана Аллахума ва бихамдик. Ашхаду анна Ля Иляха Илля Ант, астагфирука ва атубу илейк. Ва салла Аллаху ала набиййина Мухаммад ва ала алихи ва асхабихи ва саллима таслиман касиран.